

ملاقات سعدی با مارگوپولو

در جزیره هرمز

غلامحسین آذرمهر

نمایشنامه

در چهار پرده

سرشناسه : آذریمهر، غلامحسین، ۱۳۰۹-
 عنوان و نام پدیدآور : ملاقات سعدی با مارکوپولو در جزیره هرمز
 نمایشنامه در چهار پرده / غلامحسین آذریمهر.
 مشخصات نشر : تهران: پیوسته، ۱۳۹۰.
 مشخصات ظاهری : ۸۰ ص.
 شابک : ۹۷۸-۹۶۴-۷۰۹۱-۰۸-۴
 وضعیت فهرست نویسی: فیبا
 موضوع : نمایشنامه فارسی - قرن ۱۴
 رده‌بندی گنجره : ۷۱۳۹۰ م ۷۶ / ۳ PIR
 رده‌بندی دیویی : ۸۵۴ / ۲۶۲
 شماره کتاب‌شناسی ملی: ۲۶۶۶۶۱۲

Email: PAYVASTEPUBLICATIONS@YAHOO.COM

انتشارات پیوسته

تلفن: ۰۹۱۲-۳۲۳۵۵۲۵

نام کتاب: ملاقات سعدی با مارکوپولو در جزیره هرمز

نویسنده: غلامحسین آذرمهر

حروف چین و صفحه‌آرا: ابوالفضل خداپرست

لیتوگراف: نوید چاپ: شعبانی

چاپ اول: ۱۳۹۱ تیراز: ۱۰۰۰

صحافی: کتب «سبزواری»

قیمت: ۳۰۰۰ تومان

ناشر: انتشارات پیوسته

کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است

ISBN: 978-964-7091-08-1

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۷۰۹۱-۰۸-۴

برده‌های نمایش

۹	سفلی از ناشر
۱۱	پیش برده
۱۵	برده اول جزیره هرمز - کاروانسرای احمدآباد
۳۵	برده دوم، سلطانیه - دریا از طرف شاه
۵۳	برده سوم جزیره هرمز - کاروانسرای اعتماد
۷۱	برده چهارم، تهران - خیمه گاه غاربان خان

صلوات
علیه
وسلم

یتیمی که ناکرده قرآن درست
کتابخانه چند صلات بیشتر
چو عزتش بر اخیخت شمشیر بیم
به معجز میان قمر زد دو نیم
چو صیقلش در افق دنیافتاد
نیززل در ایوان کسری افتاد
به لا قامت لات بشکست فرد
به اعزاز دین آب عزتی ببرد

«تبی ثبازی»

سفری از تاش...

مخاطر استقبال زیاد از نمایشنامه قبلی که موضوع آن در باره یکی از سفرها و گوشه‌ای از زندگی شیخ اجل سعدی شیرازی بود و با نام «سعدی در طرابلس» توسط همین انتشارات «پیوسته» به چاپ رسید، بر آن شده که کار دیگری را از وقایع و سفرهای سعدی آماده کرده تا این که به چاپ برسد.

این بار نمایشنامه «ملاقات سعدی با مارکوپولو در جزیره هرمز» کار دیگری از استاد عزیز و محترم آقای غلامحسین آذرمهر انتخاب گردید. البته ناگفته نماند که ایشان هم علاقه‌ای وافر به این شاعر بزرگوار و ارجمند ایرانی یعنی سعدی شیرازی دارند.

این نمایشنامه در چهار پرده اجرا می‌شود و ما با سفرهای سعدی به جزیره هرمز و دیدارش با یکی از جهانگردان معروف دنیا به نام مارکوپولو که سفرهای زیادی را هم به دور دنیا داشته، آشنا می‌شویم که شاید برای ما هم بسیار جالب و خواندنی باشد.

البته ملاقات آن‌ها در دو نوبت صورت می‌گیرد. اولین بار در سفری است که سعدی به اروپا، آسیا، شبه قاره هند و جنوب ایران در جزیره هرمز داشته، مارکوپولو را ملاقات می‌کند و دیدار دوم او حین بازگشت از سفر حج در همان جزیره بعد از یازده سال اتفاق می‌افتد.

ضمناً در این نمایشنامه دیدار مارکوپولو با ارغون خان پادشاه ایلخانی و رفتن مارکوپولو به چین و چندین سال ماندنش در دربار امپراتور چین قویلاقان و

بازگشت او به ایران با شاهدخت قاغوجین و رفتن آنها به دهکده تهران در شمال
شهر ری و دیدارشان با غازان خان پسر ارغون شاه می باشد.

با توجه به این موضوعات می توان گفت که در این نمایشنامه ما با یک سری
وقایع تاریخی ایران نیز در آن دوره آشنا خواهیم شد، که ممکن است بعضی از آنها
برای ما بسیار جالب و خواندنی باشند.

در آخر امید است که این نمایشنامه نیز همانند کار قبلی مورد استقبال قرار
گیرد و راهی برای چاپ آثار دیگر این نویسنده در همین زمینه را مهیا سازد.

ابوالفضل خداپرست

پیش برده

مطالعه سفرنامه مارکوپولو مسافر معروف قرن سیزدهم میلادی بسیار جالب است، به ویژه بخشی از آن که مربوط به مسافرت وی از جاده ابریشم به طرف چین و نیز توقف او در جزیره هرمز واقع در خلیج فارس خواندنی است.

متأسفانه زمان و مدت طول سفرش کاملاً روشن و مشخص نیست و به خوبی نمی‌دانیم که او در چه سال و کجا بوده و دقیقاً نمی‌دانیم که چه زمانی به دربار ارغون‌خان پادشاه ایلخانی رفته و نیز سفر دوم او که خانم قاغوجین را از کشور چین به ایران آورده و به شاه آن زمان محمود غازان تحویل داده است. همچنین در چه تاریخی در جنوب ایران بوده و به بندر سیراف که امروز به نام طاهری گفته می‌شود و ضمن آن به جزیره هرمز سفر کرده، اما می‌دانیم که او حدود یازده تا سیزده سال در دربار قویلقاآن در چین بوده است لیکن مدت توقف او در دربار پادشاهان ایلخانی (نوادگان چنگیزخان) مشخص نیست.

بر همین نهج تاریخ سفرهای سعدی داستان‌سرا و شاعر معروف ایرانی که در همان زمان‌ها سفرهایی به آسیا، اروپا، شبه قاره هند و نیز در جنوب ایران انجام داده زمان مسلم و مکان‌های آن‌ها برای ما نامشخص است. در باره سفر او به جزیره کیش (نه چندان دور از جزیره هرمز) خودش گفتاری دارد.

در هر حال بر ما معلوم نیست که آیا این دو مسافر معروف یکدیگر را ملاقات کرده‌اند یا خیر. اگر چنین حدسی درست باشد در دیدار اول آن‌ها با محاسبات انجام یافته مارکوپولو بیست و چهار ساله و سعدی شیرازی شصت و پنج ساله بوده است.

در دیدار دوم که بعد از یازده سال اقامت مارکوپولو در چین رخ داده مارکوپولو سی و پنج ساله و سعدی هفتاد و شش ساله بوده است.

این نمایشنامه بر اساس اتفاقات تاریخی در محدوده سفر مارکوپولو تنظیم گردیده و من سعی کردم که نقاط تاریک و قابل تردید را با محاسبات و قابلیت اندیشه جبران کنم. به هر حال سنوات آن وقایع اگر اختلاف تاریخی داشته باشد ناچیز به نظر می‌رسد.

در آخر امیدوارم که عموم خوانندگان، شنوندگان و بینندگان این نمایشنامه از آن لذت بهره کافی ببرند.

علامه حسین آذریمهر